

Sygn. akt X Ga 355/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

o.o.1.Przewodniczący SSO Barbara Przybyła

Protokolant Andrzej Chodorowski

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2015r. w Gliwicach

na rozprawie

z powództwa: B. M. i W. M. (1)

przeciwko: W. A. (...) Spółce jawnej w R.

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 20 lutego 2015r. sygn. akt VI GC 1/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1. i 2. w ten sposób, że w punkcie 1. zasądza od pozwanego W. A. (...) Spółki jawnej w R. na rzecz powodów B. M. i W. M. (1) solidarnie kwotę 2.600,00 zł (dwa tysiące sześćset złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 19 września 2013r. do dnia zapłaty, a w punkcie 2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 717,00 zł (siedemset siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 400,00 zł (czteryście złotych) tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

SSO Barbara Przybyła

Sygn. akt X Ga 355/15

UZASADNIENIE

Powodowie B. i W. M. (2), jako wierzyciele solidarni wnieśli o zasądzenie od pozwanej (...) A. (...) Spółki jawnej w R. kwoty 4.100 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania tytułem zapłaty wynagrodzenia za wykonane na rzecz pozwanej dzieło.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sąd Rejonowy w Rybniku uwzględnił powództwo w całości.

W sprzeciwie pozwana zaskarżyła nakaz zapłaty do kwoty 2.600 zł, wniosła o oddalenie powództwa w zaskarżonej części i zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwana podniosła zarzut potrącenia przysługującej jej wierzytelności odszkodowawczej powstałej wskutek szkody wynikłej ze zwłoki powódki.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy oddalił powództwo w całości i zasądził od powodów solidarnie kwotę 128,76 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Rejonowy ustalił, że pozwana zobowiązała się wobec (...) Sp. z o.o. w W. – zamawiającego do wykonania 2.000 sztuk notesów z ozdobnymi elementami metalowymi za wynagrodzeniem w kwocie 68.276,07 zł. W tym samym czasie pozwana zleciła powodom wykonanie elementów metalowych do notesów. Wynagrodzenie miało wynosić 2 zł netto od sztuki, czyli 4.920 zł. Termin wykonania przypadła na 20 sierpnia 2012 r. Jednocześnie zamawiający zlecił powodom wykonanie metalowych pudełek – opakowań do notesów. Pozwana miała odebrać pudełka od powodów i wraz z notesami dostarczyć zamawiającemu do 10 września 2012 r. Wykonanie zobowiązania pozwanej względem zamawiającego było więc uzależnione od działania powodów, zarówno co do metalowych elementów, jak i opakowań. Powodowie nie wykonali żadnego z zamówionych dzieł w terminie dostarczając pozwanej ostatnie partie elementów metalowych oraz opakowania na notesy na koniec października 2012 r. Pozwana wykonała zobowiązanie wobec zamawiającego w dniu 5 listopada 2012 r. W okresie kiedy powodowie pozostawali w zwłoce ze spełnieniem świadczenia unikali kontaktu z pozwaną oraz z zamawiającym. W związku ze znacznym opóźnieniem w wykonaniu dzieła na rzecz zamawiającego, pozwana poniosła szkodę w kwocie 3.420 zł, gdyż o tyle obniżyła przypadające jej wynagrodzenie od zamawiającego. Powodowie wbrew istniejącemu obowiązkowi nie wystawili dokumentu rozliczeniowego bezpośrednio po wykonaniu dzieła, a dopiero po upływie wielu miesięcy. Żądając wynagrodzenia powodowie obniżyli je w stosunku do ustalonego o kwotę 820 zł. Ostatecznie zażądali sumy 4.100 zł.

Sąd Rejonowy uznał, że powodowie przyznali kilkumiesięczne opóźnienie w wykonaniu dzieła, a także pośrednio zawinienie w opóźnieniu, skoro ostatecznie zażądali niższego wynagrodzenia niż ustalone z pozwaną. Powodowie nie udowodnili twierdzenia dotyczącego wysokości ustalonego z pozwaną wynagrodzenia na kwotę 5.600 zł.

Zdaniem Sądu Rejonowego zarzut potrącenia odniósł skutek, a pozwana udowodniła w procesie istnienie przesłanek warunkujących powstanie roszczenia odszkodowawczego.

Według Sądu Rejonowego pozwana udowodniła nienależyte wykonanie umowy o dzieło przez powodów z uwagi na znaczne przekroczenie ustalonego terminu wykonania dzieła oraz powstanie i wysokość szkody poprzez obniżenie ustalonego z zamawiającym wynagrodzenia o kwotę 3.420 zł.

Zatem na skutek potrącenia wierzytelność powodów umorzyła się w myśl przepisu art. 499 k.c. do wysokości 2.600 zł, a powództwo oddalono na podstawie art. 627 k.c.

W apelacji powodowie zaskarżyli wyrok w całości zarzucając mu: naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. oraz art. 229 k.p.c. i 230 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na ustaleniu, że powodowie nie udowodnili roszczenia, gdy w sposób dorozumiany pozwana przyznała istnienie roszczenia oraz jego wysokość wnosząc sprzeciw od nakazu zapłaty jedynie w części, składając zarzut potrącenia oraz nie wypowiadając się w zakresie istnienia wierzytelności oraz że pozwana udowodniła wysokość wierzytelności przedstawionej

do potrącenia podczas, gdy powodowie nie byli w zwłoce w terminie spełnienia świadczenia oraz że pozwana nie poniosła szkody.

Powodowie zarzucili także naruszenie prawa materialnego, tj. art. 498 k.c. poprzez przyjęcie, że nawet gdyby wierzytelność pozwanej istniała to nadawała się do potrącenia oraz art. 499 k.c. w zw. z art. 61 § 1 k.c. poprzez uwzględnienie zarzutu potrącenia podczas, gdy oświadczenie o potrąceniu nie dotarło do powodów w taki sposób, aby mogli zapoznać się z jego treścią.

Wobec powyższego powodowie wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej kwoty 2.600 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania I instancji i postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów zastępstwa advokackiego w postępowaniu odwoławczym.

W uzasadnieniu pozwana podniosła, że twierdzenia przedstawione w apelacji okazały się bezzasadne, a Sąd I instancji prawidłowo ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy.

Rozpoznając apelację Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Bezzasadny okazał się zarzut apelacji powodów naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 229 i 230 k.p.c. polegający na twierdzeniu, iż Sąd

I instancji błędnie ustalił, że powodowie nie udowodnili roszczenia. Sąd

I instancji wskazał wprost w uzasadnieniu, że powodowie nie udowodnili twierdzenia dotyczącego wysokości ustalonego z pozwaną wynagrodzenia

na kwotę 5.600 zł, a więc kwoty wyższej niż dochodzona pozwem – 4.100 zł. Jednocześnie Sąd I instancji wskazał w uzasadnieniu okoliczności, dla których dokonał takiej oceny. Sąd Okręgowy uznał, że ta ocena okazała się efektem prawidłowego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego. Przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku motywy tej oceny nie wykazały sprzeczności ustaleń faktycznych Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, zaoferowanego przez strony, który został oceniony bez przekroczenia przysługującego Sądowi I instancji uprawnienia do swobodnej oceny dowodów, zgodnie z przepisem art. 233 § 1 k.p.c.

Zatem sformułowany w apelacji zarzut naruszenia przepisów postępowania, w szczególności przepisów art. 229 i 230 k.p.c., okazał się bezzasadny i wskazywał na błędne odczytanie uzasadnienia zaskarżonego wyroku.

Ponadto Sąd Okręgowy uznał również za bezzasadny zarzut apelacji dotyczący ciężaru spoczywającego na pozwanej dowodzenia, że termin spełnienia świadczenia został przesunięty z jej winy. Wbrew zarzutom apelacji to nie na pozwanej spoczął ciężar wykazania powyższego, lecz to powodowie, zgodnie z przepisem art. 6 k.c., domagając się zapłaty umówionego wynagrodzenia, byli zobowiązani do wykazania, że wykonali umowę należycie, tj. także w terminie ustalonym lub że nienależyte wykonanie umowy nie było przez nich zawinione.

Sąd Okręgowy nie podzielił również stanowiska powodów, z którego wynika, że pozwana nie wykazała przyczyny korekty faktury VAT o kwotę 3.420 zł. Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności z korespondencji e-mail (k. 38-39), wskazana kwota stanowiła wartość 5% o jaką pozwana obniżyła należne jej wynagrodzenie od swojego kontrahenta – (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Apelacja powodów okazała się uzasadniona jedynie odnośnie jednego z zarzutów, mianowicie zarzutu naruszenia przepisu art. 498 k.c.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd I instancji nie ustalił, aby powodowie nie wykazali swojego roszczenia. Przeciwnie Sąd I instancji uznał to roszczenie

za uzasadnione w takim zakresie w jakim zostało zgłoszone w pozwie.

W związku z uwzględnieniem roszczenia powodów Sąd I instancji uznał je jednak za umorzone wskutek podniesionego przez pozwaną zarzutu potrącenia wzajemnych wierzytelności.

Jeśli chodzi o zarzut potrącenia zarzuty apelacji okazały się skuteczne. Powodowie zasadnie podnieśli, iż pozwana nie złożyła im skutecznie oświadczenia o potrąceniu, oświadczenie to nie dotarło do powodów w taki sposób, aby mogli zapoznać się z jego treścią.

W myśl przepisu art. 499 zd. 1 k.c. potrącenia dokonywa się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Zgodnie z przepisem art. 61 § 1 k.c. oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone

z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią.

Istotnie z postępowania dowodowego nie wynika, aby pozwana, poza procesowym zarzutem potrącenia, skutecznie złożyła powodom oświadczenie

o potrąceniu kwoty 2.600 zł. Zarzut procesowy potrącenia został zgłoszony w sprzeciwie od nakazu zapłaty, który został doręczony pełnomocnikowi powodów. Analiza treści pełnomocnictwa udzielonego przez powodów ich pełnomocnikowi (k. 5-6) doprowadziła Sąd Okręgowy do wniosku, że wolą powodów było ustanowienie pełnomocnika procesowego, uprawnionego do zastępowania powodów przed sądami i organami egzekucyjnymi. Z treści udzielonego pełnomocnictwa nie wynika zatem, aby ustanowiony w sprawie pełnomocnik procesowy był uprawniony do przyjmowania oświadczeń kształtujących sytuację materialnoprawną powodów, zatem złożenie oświadczenia jedynie nieumocowanemu pełnomocnikowi powodów nie mogło być ocenione, jako skuteczne.

Sąd Okręgowy w powyższym zakresie podzielił stanowisko prezentowane przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 marca 2013 r. o sygn. akt II CSK 476/12, w którego uzasadnieniu Sąd Najwyższy stwierdził, że w przypadku przyjmowania przez pełnomocnika procesowego strony w imieniu mocodawcy oświadczeń kształtujących jego sytuację materialno prawną, nie sposób rozszerzać zakresu pełnomocnictwa przez wykładnię celowościową, skoro z procesowego punktu widzenia byłoby to niekorzystne dla strony rozszerzenie zakresu umocowania, wywołujące skutek w postaci dojścia do adresata materialno prawnego oświadczenia o potrąceniu. Skoro oświadczenie o potrąceniu może wyrzeczyć skutek dopiero z chwilą dojścia do adresata, to zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty oświadczenie o potrąceniu doręczone jedynie nie umocowanemu do jego przyjęcia pełnomocnikowi powodów nie może być oceniane, jako skuteczne.

Ponieważ pozwana nie wykazała, aby oświadczenie o potrąceniu kwoty 2.600 zł zostało skutecznie doręczone powodom, zatem procesowy zarzut potrącenia nie mógł odnieść skutku, a to z kolei doprowadziło do uwzględnienia roszczenia powodów w całości.

Wobec powyższego jedynie na marginesie należy podkreślić, iż rację mają również skarżący co do tego, że sam fakt opóźnionego wykonania zobowiązania, co do których to ustaleń Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia Sądu I instancji, nie musiał powodować szkody. Fakt, że pozwana samodzielnie dokonała upustu dla swojego kontrahenta w związku

z opóźnieniem wykonania umów nie musiał oznaczać, że rzeczywiście po stronie ich kontrahenta doszło do szkody w takiej wysokości, jak udzielony upust. Był to efekt ugodowego zakończenia sprawy. Gdyby nawet przyjąć, iż takie ustalenia okazały się korzystne dla samej pozwanej, to z przyczyn związanych z nieskutecznym oświadczeniem o potrąceniu, o których mowa powyżej zarzut potrącenia nie mógł odnieść skutku materialnego w postaci wzajemnego umorzenia roszczeń.

Dlatego Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok uwzględniając w całości roszczenie powodów, na podstawie przepisu art. 386 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy dokonał także ponownej oceny orzeczenia o kosztach procesu uznając, iż skoro powodowie wygrali proces w całości to pozwana powinna ponieść koszty postępowania zgodnie z przepisem art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c.

Pozwana, jako podmiot odpowiedzialny za wynik sporu, w ramach zwrotu kosztów postępowania pierwszo instancyjnego, jest zobowiązana do zwrotu powodom należności z tytułu wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika

w kwocie 600 zł, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa 17 zł oraz opłaty sądowej od pozwu w kwocie 100 zł.

Wysokość zasądzzonego wynagrodzenia adwokata Sąd ustalił w oparciu o § 2 ust. 1 i 2 i § 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Pozwana, która przegrała sprawę zobowiązana jest także do zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez powodów w postępowaniu odwoławczym.

Na koszty poniesione przez powodów w toku postępowania odwoławczego złożyła się opłata sądowa od apelacji w kwocie 100 zł oraz wynagrodzenie adwokackie w kwocie 300 zł, którego wysokość ustalono w oparciu o § 2 ust. 1 i 2 i § 6 pkt 3 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

SSO Barbara Przybyła

X Ga 355/15

Z.:

- 1) odnotować,
- 2) odpis orzeczenia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanej,
- 3) nadać klauzulę wykonalności:
 - a) prawomocnemu wyrokowi Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 20 lutego 2015 r. w brzmieniu uwzględniającym zmianę wyroku,
 - b) prawomocnemu wyrokowi Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 15 września 2015 r. w zakresie pkt 2;
- 1) przesłać wyroki z klauzulą wykonalności pełnomocnikowi powodów wraz z adnotacją urzędową o nr NIP powodów:(...) i nr KRS pozwanej: (...) – koszty 72 zł;
- 4) po otrzymaniu dowodów doręczenia zwrócić akta Sądowi Rejonowemu w Rybniku.

Gliwice, 4 listopada 2015 r.